

=፳፻፲፱ = 2019 = -//1919A11135.1.1.

ماده ۵۱: عوارض کسبی بر هتل، مسافرخانه، مهمانپذیر و تالار

الف: عوارض کسب و پیشه صاحبان تالارها که از اداره اماکن نیروی انتظامی جمهوری اسلامی مجوز برگزاری جشن عروسی و مراسمات را دریافت می‌کنند حسب درجه‌بندی به شرح ذیل محاسبه و وصول می‌گردد:

ضمناً هزینه حمل زباله تالارها سالانه به میزان ۲/۴۰۰/۰۰۰ ریال وصول می‌گردد.

ب: عوارض کسب و پیشه هتلها و هتل پارکها که نوع درجه‌بندی آنها بر اساس تبصره ذیل این ماده تعیین خواهد شد به شرح ذیل محاسبه و وصول می‌گردد:

ضمناً هزینه حمل زباله هتلها سالانه به میزان ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال وصول می‌گردد.

ماده ۵۴: عوارض کسبی بر هتل، مسافرخانه، مهمانپذیر و تالار

الف: صاحبان تالارها، باشگاهها و... که از اماکن نیروی انتظامی جمهوری اسلامی مجوز برگزاری جشن و مراسمات را دریافت می‌کنند و بر اساس قرارداد تنظیمی معادل ۱٪ از کل مبلغ قرارداد به عنوان عوارض کسب و پیشه به شهرداری پرداخت می‌کنند.

ب: هتل مسافرخانه و مهمانپذیر: ۱٪ خدمات ارائه شده از قبیل (اقامت، غذا و غیره)

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر رشت به موجب لایحه شماره ۳۹۱۲/۶۳/ش- ۲/۱۱/۱۳۹۳ توضیح داده است که:

با سلام و تحیات الهی

احتراماً، در پاسخ به شکایت جامعه هتلداران گیلان به وکالت آقای طاهر رهبری به شماره پرونده ۵۴۶۷۸/۹۰۰۹۹۸۰۹۰۰۰۹۳۰ در باب اعتراض به عوارض کسبی بر هتل، مسافرخانه، مهمانپذیر و تالار موضوع بند ب ماده ۵۴ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۰ و بند ب ماده ۵۴ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۲ شهرداری رشت به طرفیت شورای اسلامی شهر رشت، به عرض می‌رساند:

شهرداریها، دستگاههای عمومی غیر دولتی بوده که کار خدمات‌رسانی به شهر و شهروندان را عهده دارند. تأمین این هزینه‌ها به استناد بند ۲۶ ماده ۵۵ قانون شهرداریها و بندهای ۱۶ و ۲۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور از محل بها خدمات و عوارض دریافتی از شهروندان صورت می‌گیرد که نحوه وضع عوارض نیز به وسیله قانونگذار مشخص شده است. در ماده ۳ آیین‌نامه نحوه وضع و وصول عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر ... موضوع قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور مصوب ۱۳۷۵ نیز آمده است عوارض موضوع این آیین‌نامه از اماکن، واحدهای صنعتی، تولیدی، خدماتی و صنعتی و هرگونه منبع درآمدی دیگری قابل وصول است که محل استقرار آن در مورد شهرها، محدوده قانونی شهر... است.

همچنین برابر تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده، شوراهای اسلامی جهت وضع هر یک از عوارض محلی جدید که تکلیف آن در قانون مشخص نشده می‌توانند تا پانزدهم بهمن ماه هر سال عوارض مزبور را برای سال بعد تصویب و اعلام نمایند. حال با توجه به این که در قانون مالیات بر ارزش افزوده عوارضی تحت عنوان کسب و پیشه بر هتل، مسافرخانه، مهمانپذیر تصویب نگردیده و با لحاظ این که جز مشاغل هستند که در حوزه شهری فعالیت نموده و از خدمات شهرداری مربوطه منتفع می‌گردند، بنابراین شورای اسلامی شهر با اختیار حاصل از بندهای ۱۶ و ۲۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات شوراهای و به استناد ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی نحوه وضع عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک ... مصوب ۱۳۷۵ اختیار تصویب عوارض برای این صنف از مشاغل را همچون سایر صنوف و حرف داخل در محدوده قانونی شهر دارند و دلیلی بر مستثنی شدن این دسته از مشاغل وجود ندارد.

از طرفی برابر بند الف ماده ۱۷۴ قانون برنامه پنجم توسعه، شوراهای اسلامی و شهرداریها در راستای ایجاد نظام درآمدی پایدار شهرداریها باید عوارض صدور پروانه را به عوارض و بهای خدمات بهره‌برداری از جمله عوارض صنوف و مشاغل تبدیل نمایند و نیز برابر بند ج همین ماده نیز در آمد شهرداریها باید از عوارض املک به عوارض ناشی از مصرف و خدمات سوق پیدا کنند که ماده فوق و بندهای آن نیز تایید و تاکید بر وضع عوارض شغلی برای مشاغل مختلف به جهت ارائه خدمات شهرداری به آنها را دارد.

اما آنچه برابر بند الف ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده به عنوان مالیات بر عرضه کالا و ارائه خدمات از مصرف‌کنندگان اخذ و درصدی از آن بابت کمک به شهرداریها به حساب شهرداری واریز می‌شود از مشتریان هتلها و هتل پارکها اخذ می‌شود نه از صاحبان هتلها و کاملاً متفاوت با عوارض کسبی هتلها و مسافرخانه ها و... است که در از بهره‌مندی و انتفاع آنان از خدمات این شهرداری وصول می‌گردد. اینها ماهیتاً دو چیز مجزا هستند. یکی مالیات هست که توسط دارایی دریافت می‌گردد و دیگری عوارضی است که توسط شهرداری تعیین و دریافت می‌شود و موارد هزینه کرد این دو نیز متفاوت است.

همچنین نامبرده در مستندات خود به رأی شماره ۵۵۵/۱۱/۴-۱۳۸۳ دیوان محترم عدالت اداری استناد کرده‌اند. در این خصوص نیز عرض می‌گردد مستند صدور این رأی چنانچه در متن رأی نیز بدان اشاره شده بند د ماده ۳ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه (موسوم به تجمیع عوارض) بوده است. که برابر این ماده عوارض خدمات هتل، مثل، مهمانسرا، ... ۲٪ هزینه تعیین که به حساب شهرداریها واریز می‌گردد. اما از زمان تصویب قانون مالیات بر ارزش افزوده سایر قوانین مالیاتی از جمله ماده مزبور قدرت اجرایی خود را از دست داده‌اند و عوارض فوق‌الذکر از صاحبان هتلها و ... دریافت نمی‌گردد. فلذا شهرداریها به استناد اختیار کلی مندرج در بند ۲۶ ماده ۵۵ قانون شهرداریها و رعایت اصل برابری و عدالت در دریافت عوارض در هنگام وضع عوارض سالیانه محلی به این مقوله پرداختند. ضمن این که ماده فوق که برابر تصویر دفاعیات پیوست مورد استناد شاکی می‌باشد خود تأییدی بر صحت اخذ عوارض از شاغلین این صنوف می‌باشد که حالیه به علت حذف آن، اختیار شهرداری و شورای اسلامی شهر در وضع عوارض محلی اعمال می‌گردد.

همچنین شاکی ادعا می‌کنند که عوارض مربوط به هتل، مسافرخانه و مهمانپذیر و... جز عوارض ملی بوده در حالی که عوارض ملی به عوارضی نظیر عوارض نوسازی و خودرو که به صراحت میزان آن در قانون مشخص شده اطلاق می‌شود. در صورتی که در هیچ کجای قانون مالیات بر ارزش افزوده اشاره‌ای به عوارض شغلی نشده است. به طور کلی عوارض شغلی جز عوارض محلی هستند و این رویه‌ای ثابت در سراسر کشور هست که با واقعیت نیز تطبیق می‌کند چرا که صنوف و مشاغل که در داخل شهر فعالیت می‌نمایند از خدمات شهرداری منتفع گردیده و باید هزینه آن را به شهرداری مربوطه پرداخت نمایند.

ضمناً درجه بندی هتلها که مبنای وصول عوارض قرار داده شده به عنوان معیار مناسبتری در تعیین عوارض این صنف می‌باشد. بنابراین در سال ۱۳۹۲ عنوان و میزان عوارض موصوف در تعرفه شهرداری عدد ثابتی و بر اساس درجه‌بندی جایگزین میزان درصدی عوارض سال ۱۳۹۰ گردیده است که به جهت استنباط عموم از میزان درصدی عوارض، شاید این ذهنیت را ایجاد نماید که مالیات بر ارزش افزوده هست در حالی که صرفاً بیان‌کننده عوارض این صنف هست و ایرادی به این نحوه وضع عوارض وارد نمی‌باشد.

التهایه به صراحت بند ۲۶ ماده ۵۵ قانون شهرداریها و بند ۱۶ و ۲۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات شوراهای و ماده ۳ آیین‌نامه

نحوه وضع و وصول عوارض توسط شورای اسلامی و ... و به استناد تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده که اختیار وضع عوارض محلی جدید را که در آن قانون پیش‌بینی نشده بر عهده شوراها قرار داده و در راستای اعمال سیاستهای کلی دولت مندرج در ماده ۱۷۴ قانون برنامه پنجم توسعه بر مبنای سوق دادن درآمدهای شهرداری از اموال به سمت مشاغل و بهای خدمات بهره‌برداری از واحدهای احداثی در این کاربریها جهت ایجاد منابع درآمدی پایدار و با تأکید بر این واقعیت که مشاغل که در حوزه شهر فعالیت می‌نمایند از جمله جامعه محترم هتلداران از خدمات شهرداری مربوطه بهره‌مند می‌گردند و باید در تأمین هزینه ارائه این خدمات سهیم باشند صدور حکم بر ابقا تعرفه معترض عنه مورد تمناست.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آرا به شرح زیر به صدور رای مبادرت کرده است.

رای هیأت عمومی

با توجه به احکام مقرر در مواد ۵، ۱۶، ۳۸، ۵۰ و ۵۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷، میزان عوارض ارائه خدمات در قانون مذکور مشخص شده است و هتلها هم مشمول این قانون هستند و باید مالیات و عوارض ناشی از ارزش افزوده را پرداخت کنند، بنابراین بند ب ماده ۵۴ تعرفه عوارض محلی شهرداری رشت در سال ۱۳۹۰ و بند ب ماده ۵۱ تعرفه عوارض محلی شهرداری رشت در سال ۱۳۹۲ مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی رشت تشخیص می‌شود و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدجعفر منتظری

منبع : سایت مجلس شورای اسلامی